

SENSORVEILEDNING- IS 225

Sensorveiledning utarbeides av den/de som lager oppgavesettet til den aktuelle eksamen og utarbeides samtidig med eksamensoppgaven.

Sensorveiledningene skal være tilgjengelige for studentene etter at karakterer er fastsatt, jf. UH-loven § 5-3 (3) - <https://lovdata.no/lov/2005-04-01-15/§5-3>.

Generell info

Emneinformasjon	
Emnekode	IS 225
Emnenavn	Helse, kultur, idrett og samfunn
Studieår semester	H 23
Studiepoeng	10
Emneansvarlig	Fiona Dowling
Eksamenstype	Hjemmeeksamen (3-dagers) (utsatt eksamen vår 2024)

Malen tilpasses eksamenstype/vurderingsform.

Dokumenter som skal være tilgjengelig for sensor

Eksamensoppgave (dersom den ikke følger i WISEflow)

Emneplan eller fagplan

Informasjon som er gitt til studentene om den konkrete eksamen

Læringsutbytte

Hvilke læringsutbyttebeskrivelser er eksamensoppgaven knyttet til?

- gjøre rede for ulik forståelse av begrepene helse og kropp
- gjøre rede for sammenhengen mellom helse og fysisk aktivitet i befolkningen
- reflektere kritisk over sosial ulikhet (sosial klasse, kjønn, etnisitet) i relasjon til fysisk aktivitet og helse
- drøfte forholdet mellom livsstil, kultur og helse i et tverrfaglig perspektiv
- diskutere verdier og holdninger knyttet til helse og fysisk aktivitet

Pensum/fagstoff

Henvis til de mest aktuelle delene av pensum/fagstoff knyttet til eksamensoppgaven.

Hele pensum er relevant

Undervisning

Forelesningsplan og/eller timeplan følger vedlagt. Hvis aktuelt, kan kommentere vektleggingen av ulike deler av pensum i undervisningen, hvilke undervisningsmetoder som er brukt, og ev. annen informasjon om gjennomføringen av undervisningen/emnet som er relevant for å kunne vurdere besvarelsene på en best mulig måte. Ved selvstendige oppgaver, har studentene fått veiledning underveis?

Fasit/Løsningsforslag/ Vurderingskriterier

Ved konkrete svaralternativ, definer hva kandidaten må ha med i svaret sitt for å svare på hver oppgave, f.eks. i form av fasit, eller moment fra pensum i disiplinbaserte eksamener/muntlige eksamener. Ved individuelt utformede oppgaver, definer punkt/moment oppgaven bør inneholde. Hvilke forventninger er det til et A-svar, et godt gjennomsnittlig svar (altså C-svar) og et E-svar? Ved karakterskala bestått/ikke bestått, hva må være med for å bestå eksamen?

Oppgave 1

I moderne, vestlig kultur kan kroppen forstås som et symbol på «god» eller «dårlig» helse. Drøft denne koblingen mellom kropp og helse og hvorfor den kan være problematisk.

For å oppnå karakteren C eller bedre forventes det at kandidaten tar i bruk minst tre relevante pensumartikler. Strukturen bør være god med en tydelig innledning, hoveddel og avslutning. Sentrale begreper må avklares kortfattet tidlig i besvarelsen. Det vil trekke opp hvis kandidaten redegjør for ulike forståelser av kroppen, som et biologisk/biomedisinsk fenomen på den ene siden og et sosialt konstruert fenomen på den andre siden. Kandidaten bør også vise til at det eksisterer ulike måter å forstå helsebegrepet på (f.eks. «fravær av sykdom» eller «en tilstand av velvære»). Modifikasjon av kroppen gjennom praksiser som fasting, kroppsbygging og kirurgi fungerer som identitetsmarkører og er knyttet til forbrukskultur. Slike praksiser for å kultivere/dyrke kroppen kan forstås i lys av risikosamfunnet, hvor økende grad av individualisering kan føre til økende usikkerhet. Behovet for kontroll/forutsigbarhet kan komme til uttrykk gjennom ulike praksiser for å kultivere kroppen. Kroppens fremtoning antas videre å si noe om den enkeltes helsetilstand. Kandidaten bør problematisere denne sammenhengen, med utgangspunkt i kritiske perspektiver fra pensumlitteraturen. Det vil styrke oppgaven om kandidaten kobler

forståelser av «kropp» og «helse» til teoretiske begreper som diskurs eller habitus. Det vil videre løfte oppgaven dersom kandidaten viser evne til selvstendig refleksjon, og dersom besvarelsen bruker mer plass på drøfting enn på gjengivelse av innholdet i pensumtekster.

Oppgave 2

Både klasse og kjønn er faktorer som kan påvirke ungdommers helse og fysiske aktivitetsvaner. Drøft hvordan ved bruk av relevante teoretiske konsepter.

For å oppnå karakteren C eller bedre forventes det at kandidaten tar i bruk minst tre relevante pensumartikler. Strukturen bør være god med en tydelig innledning, hoveddel og avslutning. Sentrale begreper må avklares kortfattet tidlig i besvarelsen. Det er f.eks. relevant å ta i bruk Bourdieus begreper om habitus og de tre kapitalformene, men andre teoretiske begreper fra pensum kan også anvendes. En god besvarelse bør redegjøre for at det finnes ulike teoretiske forståelser av kjønn. Fra et biomedisinsk perspektiv forstås kjønn biologisk størrelse, mens samfunnsvitenskapelige tradisjoner utforsker kjønn som en sosial konstruksjon. Kandidaten belønnes for å trekke på hele bredden i pensum. Kandidaten vil få uttelling gjennom å vise evne til selvstendighet ved å vekte drøfting tyngre enn gjengivelse av innholdet i pensumtekstene.

Oppgave 3

a) Gjør rede for begrepet folkehelse

b) Drøft hvordan folkehelsen har utviklet seg i Norge fra 1900-tallet og frem til i dag.

En god besvarelse vil svare grundig på begge deler av oppgaven. Jo flere relevante kilder som henvises til, jo sterkere er besvarelsen. Besvarelsen skal ha en tydelig struktur/ rød tråd, og du må begrunne argumentene som fremmes med faglige relevante kilder fra kjernelitteraturen.

- a) Besvarelsen bør forklare forskjellen mellom ulike måter å forstå helse på, deretter skillet mellom individuell helse og folkehelse. En drøfting av hvordan folkehelse måles bør inkluderes, samt hvordan disse målingene tas i bruk i forebyggende helse tiltak.
- b) Del b bør beskrive de ulike folkehelsebølgene og forklare hva som betraktes som betydningsfylt i hvert tidsrom (f.eks. utviklingen av antibiotika, endringer i bo forhold). Diskusjonen bør også forklare hvordan variabler som kjønn, sosial status og etnisk bakgrunn virke inn på folkehelsen.

Oppgave 4

Drøft hvordan kulturelle normer og dårlige sosiale kår kan bidra til lav deltakelse i fysisk aktivitet og idrett blant etniske minoriteter.

Besvarelsen skal ha en tydelig struktur/ rød tråd, og du må begrunne argumentene som fremmes med faglige relevante kilder fra kjernelitteraturen. Jo flere relevante kilder som henvises til, jo sterkere er besvarelsen.

Besvarelsen bør definere hva som menes med etnisk minoriteter. Videre bør det si noe om eksisterende kunnskap knyttet til etnisk minoriteters deltakelse i fysisk aktivitet og/eller idrett (både for voksne og barn/ungdommer). For å kunne drøfte hvordan kulturelle normer og sosiale kår virke inn på det sistnevnte, må man definere disse begrepene før man forklarer hvordan de eventuelt fremmer eller hemmer fysisk aktivitet. En sterk besvarelse vil kunne trekke inn relevante eksempler fra flere studier som kjernelitteraturen omtaler og reflektere over hvilke forhold er de mest sentrale.

Veiledende mal for innhold

- **Overordnede kriterier for vurdering:** Læringsutbyttebeskrivelser og/eller vurderingskriterier satt for den enkelte eksamen (f.eks. praktisk eksamen/muntlig eksamen, bachelor-/masteroppgaver og andre større oppgaver).
- [Generelle karakterbeskrivelser for UH-sektoren](#) (UHR 6. august 2004, rev. 2011), eller beskrivelse av krav til **bestått/ikke bestått karakter** (avhengig av karakteruttrykk for den enkelte eksamen)
- **Relevant pensum for oppgavesettet.** Ved konkrete spørsmål oppgis pensumreferanse til det enkelte spørsmål
- **Forventninger til besvarelse.** Ved eksamener med flere konkrete spørsmål beskrives forventninger til hva som gir full uttelling på det enkelte spørsmål, evt. hva som forventes for bestått besvarelse. Spørsmålsstillingen vil avgjøre hvor konkret sensorveiledningen kan utformes. Hvis det brukes poenggiving som hjelpemiddel i vurderingen, beskrives i grove trekk hvordan poengene fordeles.
- **Bruk av faglig skjønn – helhetlig vurdering** bør presiseres, opp mot generelle karakteruttrykk og/eller vurderingskriterier for den aktuelle eksamenen
- **Andre forhold av betydning for vurdering.** (F.eks. hvis oppgaver skal vektas ulikt, hvis noe av pensum er mindre vektlagt enn andre deler, evt. plagiatkontroll m.m.)